

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ
Цара Душана 34, 32000 Чачак
Тел: 032/303410; Факс: 032/303401
Е-пошта: afdekanat@kg.ac.rs; <http://www.afc.kg.ac.rs/>

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА
АГРОНОМИЈА (180 ЕСПБ)

Чачак, 27. децембар 2019. године

СТАНДАРДИ И УПУТСТВА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА У ОБРАЗОВНО-НАУЧНИМ ПОЉИМА

Увод: Установа

Увод: Студијски програм

Посебан стандард: Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија

Стандард 1: Структура студијског програма

Стандард 2: Сврха студијског програма

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Стандард 5: Курикулум

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Стандард 7: Упис студената

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Стандард 9: Наставно особље

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Стандард 11: Контрола квалитета

Стандард 12: Јавност у раду

Додатни стандарди за студијске програме који се изводе на светском језику, за заједничке студијске програме и за ИМТ програме

Стандард 13: Студије на светском језику

Стандард 14: Заједнички студијски програм

Стандард 15: ИМТ студијски програм

Табеле: Табеларни подаци приказани су у електронској форми у посебном фолдеру - **Tabele**.

Прилози: Прилози су приказани у електронској форми у посебном фолдеру - **Prilozi**.

УВОД – УСТАНОВА

НАЗИВ ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ: АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У ЧАЧКУ				
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ				АГРОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
АДРЕСА:	Цара Душана 34, 32000 Чачак			
WEB АДРЕСА:	http://www.afc.kg.ac.rs			
Образовно-научно/образовно-уметничко поље:				
Природно-математичке науке	Друштвено-хуманистичке науке	Медицинске науке	<u>Техничко-технолошке науке</u>	Уметност
Број акредитованих студената				
Основне академске студије				460
Мастер академске студије				48
Специјалистичке академске студије				-
Докторске студије				36
Основне струковне студије				-
Специјалистичке струковне студије				-
Мастер струковне студије				-
Укупан број студената				544
Часова активне наставе на свим програмима установе из уједињеног електронског формулара*			Предавања	Вежбе
Основне академске студије			229	185,5
Мастер академске студије			14,33	19,33
Специјалистичке академске студије				
Докторске студије			7,5	
Основне струковне студије				
Специјалистичке струковне студије				
Мастер струковне студије				
Укупан број часова			250,83	204,83
Укупан број часова активне наставе			455,66	
Простор				
Простор, Библиотека			42,7 m²	
Простор, укупна квадратура			3341 m²	
Однос укупне квадратуре/укупног броја студената			3341 m²/544=6,14	
Укупан број библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес (база електронских јединица)			14 997	
Укупан број рачунара у рачунарским учионицама			20	

Број наставника

Број наставника/звања наставника	Наставник страног језика	Наставник вештина	Предавач	Предавач ван радног односа	Виши предавач	Проф. стр. студ.	Доцент	Ванр. проф.	Редов. проф.	Истраживач	Емеритус	Члан Сану	Остали
Запослених са пуним радним временом	1						11	8	15				
Запослених са непуним радним временом								1					
Ангажовани у допунском раду								2	4				
Укупан број	1						11	11	19				
Укупан број наставника	42												
Рачунају се сви наставници и сарадници ангажовани на Високошколској установи.													

Број сарадника

Број сарадника/звања сарадника	Сарадник у настави	Сарадник ван радног односа	Сарадник за део практичне наставе/Клинички асистент	Асистент	Асистент са докторатом	Стипендиста МПНТР Србије	Истраживач приправник	Истраживач сарадник/	Уметнички сарадник	Виши уметнички сарадник	Самостални уметнички сарадник	Стручни сарадник	Виши стручни сарадник	Самостални стручни сарадник	Лектори	Виши лектор	Остали
Запослених са пуним радним временом	1			5			3										
Запослених са непуним радним временом																	
Ангажованих у допунском раду	1																
Укупан број	2			5			3										
Укупан број сарадника	10																
Рачунају се сви наставници и сарадници ангажовани на Високошколској установи.																	

[стандарди](#)

Назив студијског програма	Докторске студије АГРОНОМИЈА
Назив установе са којом се организује заједнички студијски програм (ако у реализацији учествује више установа)	-
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Агрономски факултет у Чачку
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Техничко-технолошке науке
Научна или уметничка област	Биотехничке науке
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	180 ЕСПБ
Назив дипломе	доктор наука - биотехничке науке
Дужина студија	3 године, односно 6 семестара
Година у којој је започела реализација студијског програма	школска 2008/2009. година
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	-
Акредитован број на овом студијском програму	12
Планирани број студената који ће се уписати на прву годину студија (укупан број прва x 3) овог студијског програма	36
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	<p>1. Студијски програм је прихваћен одлуком Наставно-научног већа Агрономског факултета у Чачку 06.06.2008. године, одлуком Већа за техничко-технолошке науке Универзитета у Крагујевцу 20.06.2008. године и одлуком Сената Универзитета у Крагујевцу од 04.07.2008. године.</p> <p>2. Мање измене и допуне студијског програма прихваћене су одлуком Наставно-научног већа Агрономског факултета у Чачку, број 1463/2- VI од 07.06.2013. године, затим одлуком Стручног већа за техничко-технолошке науке Универзитета у Крагујевцу број 353/2 од 19.06.2013. године и одлуком Сената Универзитета у Крагујевцу број 534/4 од 27.06.2013. године.</p> <p>3. Одлука о утврђивању предлога Студијског програма ДАС Агрономија је донета на Наставно-научном већу Агрономског факултета у Чачку, број 2799/10-XXIII од 11.12.2019. године, а одлука о доношењу студијског програма донета је на Сенату Универзитета у Крагујевцу број III-01-1298/9 од 26.12.2019. године.</p>
Језик на коме се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	Уверење о акредитацији студијског

	програма докторских студија Агрономија (180 ЕСПБ), број: 612-00-01227/2013-04, Београд, 30.08.2013. године
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	http://www.afc.kg.ac.rs/

УВОД:

стандарди

Посебан стандард: Компетентност високошколске установе за реализацију докторских студија
<p>Министарство просвете, науке и технолошког развоја је донело Решење о акредитацији Агрономског факултета као научноистраживачке организације (Прилог П.2). Агрономски факултет у Чачку је усвојио Програм научноистраживачког рада са планом рада за период од 2019. до 2023. године на седници Наставно-научног већа Агрономског факултета од 17.04.2019., бр.858/2-VII (Прилог П.1).</p> <p>На основу показатеља који се односе на научноистраживачки рад: број одбрањених теза, објављених публикација, број научноистраживачких пројеката, број наставног особља укљученог у пројекте може се констатовати да је Агрономски факултет у Чачку компетентан да реализује докторске студије (увид: Табела П.1.; Табела П.2.; Табела П.3.; Табела П.4.; Табела П.5.; Табела П.6. и Табела П.7.)</p>
Табеле за стандард ПС:
<p>Табела П.1. Збирни преглед броја одбрањених теза и објављених публикација.</p> <p>Табела П.2. Збирни преглед научноистраживачких и уметничкоистраживачких пројеката који се тренутно реализују на универзитету.</p> <p>Табела П.3. Листа научноистраживачких и уметничкоистраживачких пројеката који се тренутно реализују у високошколској установи.</p> <p>Табела П.4. Листа особља високошколске установе укљученог у научноистраживачке и уметничкоистраживачке пројекте.</p> <p>Табела П.5. Збирни преглед научноистраживачких и уметничкоистраживачких резултата у установи у претходној школској години.</p> <p>Табела П.6. Листа установа у земљи и свету са којима високошколска установа сарађује</p> <p>Табела П.7. Листа наставника запослених са пуним или непуним радним временом који су били ментори у изради доктората.</p>
Прилози за стандарда ПС:
<p>Прилог П.1. Програм научноистраживачког рада</p> <p>Прилог П.2. Решење о акредитацији научноистраживачке организације.</p>

Стандард 1. Структура студијског програма

Структура студијског програма докторских студија Агрономија (180 ЕСПБ) одговара захтевима стандарда и садржи све законом предвиђене елементе.

Студијски програм докторских студија Агрономија траје 6 семестара, односно 3 године и изводи се кроз предавања, студијски истраживачки рад и научни рад.

Студијски програм садржи 2 обавезна и 37 изборних предмета.

Два обавезна предмета на студијском програму укупно имају 20 ЕСП бодова, а сваки изборни предмет по 10 ЕСПБ, што укупно, за све изборне предмете износи 60 ЕСПБ (10 ЕСПБ x 6 изборних предмета). Студенти већ од првог семестра обављају студијско-истраживачки рад усмерен ка изради докторске дисертације. Студент је обавезан да уради и објави два научна рада која су у вези са темом докторске дисертације, од којих један рад треба да буде публикован или прихваћен за објављивање у часописима са СЦИ листе.

Број ЕСПБ бодова сваког семестра је 30.

Од укупног броја часова, предавања се обављају са 45 часова, што је више од 25% активне наставе. У оквиру свих предмета студијско-истраживачки рад износи 93 часа. Преостали део, од 30 часова, односи се на израду научних радова и израду и одбрану докторске дисертације. ([Табела 5.2](#)).

За сваки предмет дат је детаљан опис који се састоји од: назива предмета, услова за похађање датог предмета, циљ, исход и садржај предмета, студијско-истраживачки рад, препоручена литература, број часова наставе, број ЕСП бодова, методе извођења наставе, предиспитне обавезе, испит и вредновање знања, као и име професора задуженог за извођење наставе ([Табеле 5.1](#)).

Студент може прећи са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија у складу са важећим Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Крагујевцу, Статутом факултета, одговарајућим правилницима Универзитета у Крагујевцу и факултета који регулишу докторске студије, поређењем положених предмета, стечених исхода учења и компетенција на студијским програмима, као и обавезним и изборним предметима.

На студијски програм докторских студија може се уписати лице које је започело докторске студије у истој или сродној научној области на другој високошколској установи, узимајући у обзир претходно наведене услове, при чему мора испуњавати услове за упис на студијски програм и може му бити признато највише 90 ЕСПБ бодова.

Студенти могу изабрати један или два предмета из других студијских програма на истом степену студија, при чему предмети који се бирају морају доприносити стицању компетенција студената које су од значаја за стицање предметно-специфичних способности у функцији квалитетног обављања стручне и научне делатности.

Студент може учествовати у размени студената у складу са Правилником о мобилности студената и преношења ЕСП бодова Универзитета у Крагујевцу.

Услов за упис докторских студија је остварених 300 ЕСПБ на основним академским и мастер академским студијама, као и просечна оцена на мастер академским студијама од најмање 8,00. Студент који заврши студијски програм **Агрономија**, одбрани докторску дисертацију и стекне 480 ЕСП бодова, стиче академски назив **доктор биотехничких наука**.

Прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1.](#) Публикација установе

Стандард 2. Сврха студијског програма

Сврха докторског студијског програма Агрономија, на Агрономском факултету у Чачку, јасно је дефинисана. Студијски програм омогућава студентима који су успешни и имају дара за научно истраживачки рад, да након мастер академских студија, усаврше раније стечено знање и да овладају методама научно-истраживачког рада и проблематиком из области за коју се одреде кроз изборне предмете и тему докторске дисертације. Студенти ће на овај начин бити оспособљени за самосталан и квалитетан истраживачки рад, да учествују у реализацији и воде научно-истраживачке пројекте и научно- наставни процес.

Студијски програм је у складу са основним задацима и циљевима Агрономског факултета, као високошколске установе на којој се програм изводи, а то је даљи развој науке, критичког мишљења и образовање кадрова оспособљених да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања.

Студијски програм ДС Агрономија обезбеђује стицање компетенција за препознатљиву и јасну професију. После завршетка докторских студија, доктори наука ће бити оспособљени да самостално и тимски раде научно-истраживачке пројекте, да руководе пројектима, да процењују истраживачки рад других и др. То ће бити од велике користи за друштво и државу која треба да има користи од пројеката који ће развијати нове, савремене технологије у области пољопривреде и производње хране, које ће се моћи применити у пракси и вишеструко вратити уложена средства. Поред наведеног, сврха докторског студијског програма Агрономија (180 ЕСПБ) је да се докторанти укључе у научни и образовни рад на Агрономском факултету у Чачку.

Студијски докторски програм Агрономија је тако конципиран да обезбеђује студенту стицање компетенција које ће му омогућити укључивање у истраживачке тимове, како у земљи, тако и у свету.

Прилози за стандард 2:

[Прилог 1.1.](#) Публикација установе

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма ДС Агронија јасно су формулисани и у складу са задацима Агрономског факултета у Чачку. Основни циљ студијског програма је да студенти постигну научне способности и академске вештине које ће им омогућити развој креативних способности за овладавање практичним вештинама потребним за будући развој каријере, као и успешно укључивање у научноистраживачки рад из области пољопривреде.

Циљ студијског програма је образовање и оспособљавање студената за научно-истраживачки рад у области Биотехничких наука.

Циљеви су усклађени са савременим правцима развоја одговарајуће научне дисциплине у свету и компатибилни су са основним задацима и циљевима Агрономског факултета у Чачку, као високошколске установе на којој се програм изводи.

Кроз усвајање знања из 2 обавезна предмета, који га уводе у научно истраживачки рад, и 6 изборних предмета, које ће бирати са ментором, а који су из области у којој се жели усавршавати, стећи ће виши ниво знања из уже научне области, што ће му омогућити да ради на првом значајном научно-истраживачком раду – докторској дисертацији. Кроз предвиђено образовање, студент докторских студија Агрономија треба да научи, поред осталог, да постави радну хипотезу, коју ће доказивати кроз самостални истраживачки рад, одабере методе истраживања, постави експеримент (планира истраживање), обради податке из експеримента, консултује адекватну и актуелну литературу, протумачи резултате и изведе правилне закључке.

На тај начин ће се постићи задати циљ–оспособљавање стручњака за самостално бављење научноистраживачким радом у ужој научној области коју је одабрао, за увођење, усавршавање и трансфер нових технологија из области биотехничких наука, што ће бити од велике користи држави и друштву.

Са завршеним докторским студијским програмом Агрономија формирани су стручњаци са продубљеним знањима, оспособљени за бављење научно-истраживачким радом и његовом применом у области биотехничких наука.

Прилози за стандард 3:

[Прилог 1.1.](#) Публикација установе

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма докторских студија Агрономија студенти стичу опште и предметно специфичне способности које примењују у области биотехничких наука. Различите способности и компетенције студенти докторских студија стичу проширивањем знања из предмета који третирају исту или блиску проблематику у оквиру пољопривредне производње. Сечена знања се наслањају на шира знања и вештине стечене на основним и мастер академским студијама и представљају припрему докторанта за самостално истраживање у својој ужој научној области.

По завршетку студија студенти на овом нивоу образовања имају следеће опште и предметно-специфичне способности, односно компетенције:

- способност анализе, синтезе и предвиђања решења и последица конкретних проблема из уже научне области;
- овладавање вештинама и савременим методама истраживања у техничко-технолошкој области;
- способност коришћења информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима одговарајућег подручја;
- способност повезивања знања из различитих области, стечених на ранијим нивоима образовања, ради развоја нових технологија;
- владање савременим методама истраживања у техничко-технолошком пољу, односно, биотехничким наукама;
- самостално истраживање теоријских и практичних проблема ради добијања нових или побољшаних решења и њихове примене;
- тимски рад и професионалну комуникацију ради унапређења науке и струке;
- способност преноса сопствених знања и идеја колегама, широкој академској заједници и друштву у целини;
- оспособљеност да резултате научних истраживања саопштавају на научним конференцијама, објављују у научним часописима, или прикажу кроз патенте и нова техничка решења;
- способност критичког мишљења, креативног и независног деловања;
- способност праћења и примене новина у струци;
- способност укључивања у домаће и међународне научно-истраживачке пројекте;
- оспособљеност да сопственим изворним истраживањима, а посебно резултатима истраживања добијеним изградом докторске дисертације, пруже лични допринос проширењу граница знања у ужој научној области;
- способност комуникације и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем;
- познавање и поштовање принципа етичког кодекса добре научне праксе.

Сечене компетенције омогућавају студентима даљи професионални развој и у науци, образовању, привреди и јавном сектору у области биотехничких наука. Исходи учења се описују према дескрипторима исхода учења *националног оквира квалификација*, које предлаже Национални савет за високо образовање а усваја Министарство. Квалификације које се описују у Националном оквиру квалификација одговарају нивоу 8 који се стиче завршавањем докторских студија обима 180 ЕСПБ.

Прилози за стандард 4:

[Прилог 4.1.](#) Додатак дипломи.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула са описом и докторску дисертацију као завршни део студијског програма докторских студија.

Структура курикулума обухвата распоред предмета по семестрима и детаљан опис предмета. При изради студијског програма ДС Агрономија у потпуности су испоштоване препоруке о броју и распореду часва активне наставе на студијском програму.

Докторске студије на Агрономском факултету састоје се из 2 обавезна предмета, који су од значаја за научноистраживачки рад (Методе научноистраживачког рада и Експериментална статистика) и 37 изборна предмета, од којих студент, у сарадњи са ментором, бира предмете у зависности од одабране теме за докторску дисертацију (Табела 5.2). Изборни предмети су из ужих научних области које се проучавају на факултету.

Укупни фонд часова активне наставе за све три године студија износи 138 часова. Од овог броја, предавања износе 45 часова, што је у складу са препорукама стандарда.

Број ЕСПБ бодова, предвиђен за докторску дисертацију, укупно износи 100 ЕСПБ, што износи 55,55% од укупног броја ЕСПБ бодова.

У структури курикулума приказан је распоред предмета по семестрима и детаљан опис предмета. Опис предмета садржи недељни фонд часова активне наставе (предавања и студијско истраживачки рад), бодовну вредност сваког предмета, исказана у ЕСПБ, садржај предмета, циљ, исход, методе извођења наставе, препоручена литература, обавезе студента, начин оцењивања студента и наставник који је задужен и одговоран за извођење наставе. Из Табеле 5.1 се види да је садржај наставе савремено конципиран, да се обрађују актуелне теме код нас и у свету, да су методе савремене и да је вредновање знања и оцењивање студента у складу са препорукама болоњске конвенције.

Студент завршава студије израдом и одбраном докторске дисертације. Докторска дисертација се састоји из теоријско-методолошких припрема, неопходних за продубљивање знања из области из које се докторска дисертација ради, истраживачког рада уз примену савремених метода и опреме. На основу садржаја и структуре курикулума, стечених знања и усвојених научних метода, докторант стиче способности за самостални научни рад.

Табеле за стандард 5:

[Табела 5.1.](#) Спецификација предмета на студијском програму докторских студија.

[Табела 5.2.](#) Распоред предмета по семестрима и годинама студија.

[Табела 5.3.](#) Захтеви везани за припрему докторске дисертације.

[Табела 5.4.](#) Листа предмета на докторским студијама.

Прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Статут (прилог је исти као у документацији за установу).

[Прилог 5.2.](#) Књига предмета (у документацији и на сајту институције).

[Прилог 5.3.](#) Правилник о докторским студијама.

Стандард 6: Квалитет, савременост, релевантност и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм прати савремене светске токове и стање струке и науке у одговарајућем образовно-научном пољу, усаглашен је са стратешким приоритетима земље и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм докторских студија Агрономија је целовит и свеобухватан и нуди студентима најновија научна сазнања. Студијски програм има 180 ЕСПБ. Траје 3 године, односно 6 семестара. У структури студијског програма заступљена су 2 обавезна и 37 изборна предмета из различитих области пољопривреде, при чему студент има могућност да одабере 6 изборних предмета који ће му дати компетенције из области различитих области биљне и анималне производње.

Програм је усаглашен са другим програмима високошколске установе и са најмање три акредитована студијска програма докторских студија иностраних високошколских установа, од којих су најмање два програма из високошколских установа европског образовног простора.

Програм докторских студија је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину, стицања дипломе и начина студирања. Предмети овог студијског програма су усклађени са сличним програмима на европским високошколским установама што је предуслов за мобилност студената докторских студија.

Агрономски факултет у Чачку је на Наставно-научном већу факултета од 01.06.2007. године донео одлуке о усвајању студијских програма докторских студија Агрономија сходно Закону о виоком образовању, а у складу са болоњским процесом, а 07.06.2013. Наставно-научно веће Факултета усвојило је измене и допуне студијског програма.

Студијски програм ДС Агрономија (180 ЕСПБ) усклађен је и упоредив са програмима на Пољопривредним факултетима других иностраних високошколских установа.

Основни принципи усклађености огледају се у следећем:

1. Студије трају 3 године, односно 6 семестара;
2. Сви предмети су једносеместрални;
3. Постоји кредитни систем;
4. Постоје обавезни и изборни предмети;
5. Постоји довољан број предмета за избор, тако да кандидат може изабрати предмете који му могу помоћи да што лакше савлада материју која је везана за израду докторске дисертације;
6. Постоји студијско истраживачки рад (програм студија је врло сличан европским програмима и заснован је на савременим научним и истраживачким методама и сазнањима из области Биотехнике;

Прилози за стандард 6:

[Прилог 6.1, 6.2, 6.3.](#) Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен.

[Прилог 6.4.](#) Pdf документ курикулума акредитованих иностраних студијских програма са којима је студијски програм усклађен (листа предмета).

Стандард 7: Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања и културе и својим ресурсима уписује студенте на студијски програм докторских студија.

Услови уписа на докторске студије Агрономија су прецизно дефинисани Правилником о упису студената и Правилником о докторским студијама Агрономског факултета у Чачку. Упис кандидата у прву годину докторских студија се врши на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета у Крагујевцу, а на предлог Наставно-научног већа Агрономског факултета у Чачку.

У прву годину докторских академских студија може се уписати лице које има:

а) завршен факултет уз претходно остварени обим студија од 300 ЕСПБ бодова на основним и мастер академским студијама на агрономским, тј. пољопривредним факултетима са најмањом просечном оценом 8,00 (осам) на основним и мастер академским студијама, односно еквивалентном оценом из других система оцењивања;

б) академски назив магистра наука из одговарајуће научне области ако није стекло докторат по раније важећим законским прописима у року који је утврђен законом. Ови студенти се уписују на трећу годину докторских студија уз претходно положене диференцијалне испите о чему одлучује Комисија за докторске студије;

в) лице које је завршило студије по прописима пре доношења Закона о високом образовању може да упише докторске студије, под истим условима као и лице које има диплому завршених мастер академских студија.

Комисију за докторске студије чини продекан за наставу и руководиоци докторских студијских програма. Редослед кандидата за упис у прву годину докторских студија утврђује се на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на основним и мастер студијама, и на основу остварених научних резултата у складу са општим актом Универзитета.

Агрономски факултет у Чачку ангажује укупно 26 наставника од којих 20 испуњавају услове да буду ментори на докторским студијама. С обзиром да је предвиђено да се на докторске студије упише 12 кандидата, а на студијском програму је ангажовано 20 ментора при чему један ментор може да води највише 5 доктораната истовремено, то значи да је овај стандард у потпуности испуњен.

Табеле за стандард 7:

[Табела 7.1.](#) Број студената који се уписује на дати студијски програм (из Захтева за акредитацију).

Прилози за стандард 7:

[Прилог 7.1.](#) Конкурс за упис на докторске студије (ако је започела њихова реализација).

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Полагањем испита на студијском програму докторских студија Агрономија студенти стичу одређен број ЕСПБ бодова. Број ЕСПБ бодова утврђен је на основу Правилника Агрономског факултета у Чачку о ЕСПБ бодовима који је у потпуности усклађен са Препорукама комисије за акредитацију. Обавезни предмет под шифром ДА1 има 12 ЕСПБ а обавезни предмет под шифром ДА3 има 8 ЕСПБ. Сви изборни предмети имају по 10 ЕСПБ. Укупни број ЕСПБ бодова који је студент дужан да оствари полагањем два обавезна и шест изборних предмета износи 80 ЕСПБ.

Преостали број од 100 ЕСПБ бодова студент остварује кроз студијско истраживачки рад који је у функцији израде и одбране докторске дисертације и израде научних радова.

Начин стицања поена на сваком предмету је јасно истакнут и објављен у спецификацији сваког предмета. Максималан број поена који се може остварити на предмету је 100, што одговара максималној оцени 10. Студент стиче поене на предмету кроз рад током наставе, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет из студијског програма има јасан начин стицања поена. Оцењивање студената је детаљно предвиђено за сваки наставни предмет што је дато у спецификацији предмета, Табела 5.1.

Начин и процедуре припреме и одбране дисертације утврђују се Правилником о докторским студијама (Прилог 8.3) и Статутом Агрономског факултета којима се дефинишу процедуре за прихватање теме дисертације, оцена урађене дисертације и испуњеност услова за приступање јавној усменој одбрани.

Остварени научни допринос урађене докторске дисертације вреднује се према броју публикованих научних радова из докторске дисертације. Да би се приступило одбрани докторске дисертације потребно је да студент има најмање један публикован рада или прихваћен за публикавање, у којем је он први аутор, у часопису са импакт фактором са СЦИ листе.

Напредовање студента прате сви предметни наставници. Непосредно за рад и напредовање студента одговоран је ментор докторске дисертације, који га усмерава при избору предмета, теме за дисертацију и писање научног рада.

Табеле за стандард 8:

Табела 8.1. Листа одбрањених докторских дисертација у установи у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање

Прилози за стандард 8:

Прилог 8.1. Статут (део који се односи на докторске студије).

Прилог 8.2. Правилник самосталне и високошколске установе о оцени докторске дисертације.

Прилог 8.3. Правилник о докторским студијама.

Стандард 9: Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним стручним и научним квалификацијама, што се доказује списком радова и подацима о учешћу у домаћим и међународним научно истраживачким пројектима, као и радовима који су публиковани у часопису са SCI листе који имају Impact фактор.

На студијском програму докторских студија Агрономија ангажовано је 26 наставника. Укупни број од 24 наставника запослених са 100% радним временом на Агрономском факултету у Чачку обавља 92,31% часова активне наставе. Два наставника су ангажована по основу уговора о допунском раду.

Број наставника одговара потребама студијског програма, и довољан је да покрије укупан број предмета и часова наставе, а у складу са препорукама стандарда за акредитацију у оквиру Техничко-технолошког поља.

Од укупно 24 наставника ангажованих са 100% радним временом на Агрономском факултету у Чачку, 24 наставника или 100 % је ангажовано у реализацији домаћих научноистраживачкох пројеката (Табела 9.4).

Компетентност наставника је утврђена на основу научних радова објављених у научним часописима са SCI листе, у домаћим и међународним часописима, у зборницима радова са међународних и домаћих научних скупова, на основу броја објављених монографија, научних књига, уџбеника и сл. (Табеле 9.6 и 9.8). Приложене референце наставника на докторским студијама одговарају предметима на којима су ангажовани.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном пољу и нивоу њихових задужења. Основни подаци и стручне референце наставника на докторским студијама доступни су јавности преко веб сајта Факултета.

На студијском програму ДС Агрономија у Табели 9.7 приказан је списак од 19 наставника који испуњавају услове да буду ментори. Компетентност ментора утврђена је у складу са стандардима унутар научног поља Техничко-технолошких наука, област Биотехничке науке.

Агрономски факултет планира да упише на овај студијски програм 12 студената, тако да број ментора може да покрије предложени број студената.

Сви наставници и ментори сходно својим компетенцијама обезбеђују оспособљавање студената докторских студија за самостални научноистраживачки рад.

Табеле за стандард 9:

Табела 9.0. Укупни подаци о наставном особљу у установи (листа се формира приликом уноса података у електронски формулар, установа је обавезна да у ову табелу унесе све податке који се траже).

Табела 9.1. Листа наставника ангажованих на реализацији датог студијског програма докторских студија са пуним радним временом.

Табела 9.3. Листа наставника ангажованих на реализацији датог студијског програма докторских студија - допунски рад.

Табела 9.4. Листа наставника укључених у научноистраживачке пројекте

Табела 9.6. Компетентност наставника.

Табела 9.7. Листа ментора ангажованих на реализацији датог студијског програма докторских студија (ментори могу да буду само наставно особље са докторских студија датог студијског програма).

Табела 9.8. Компетентност ментора.

Прилози за стандард 9:

Прилог 9.1. Изводи из електронске базе података (ЕБП) пореске управе републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом и то у електронској и папирној форми уз Захтев.

Прилог 9.2. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласност, изјава, МА и М1/М2, наставника са пуним радним временом на студијском програму докторских студија.

Прилог 9.4. Уговори о ангажовању, избори у звања, дипломе, сагласности и изјава, наставника - допунски рад на студијском програму докторских студија.

Прилог 9.5. Правилник о избору наставника.

Прилог 9.8. Одлука Сената о избору (ангажовању) гостујућег професора.

Прилог 9.9. Уговори о ангажовању наставника из иностранства на студијском програму.

Прилог 9.11. Одлука надлежног органа о именовању ментора.

Напомена:

Треба доставити у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то: **Стандард 6.** Наставно особље (**Табела 6.1 – 6.7 и Прилог 6.3 – 6.8**).

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђени су одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који одговарају докторском студијског програму Агрономија и броју студената који се уписује.

План за реализацију научноистраживачког рада налази се у документима под називом *Програм научноистраживачког рада Агрономског факултета у Чачку за период 2019-2023. године* и *Програм развоја научноистраживачког подмлатка Агрономског факултета у Чачку за период 2019-2026. године*, који су усвојени 15.04.2019. и 07.11.2019. године (респективно) од стране Наставно-научног већа Агрономског факултета у Чачку.

Буџет за реализацију научноистраживачког рада предвиђа се финансијским планом на годишњем нивоу (Прилог 10.1.).

Средства за реализацију студија обезбеђена су од стране оснивача, односно буџетска средства од Министарства просвете, науке и технолошког развоја, од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, и остали извори као што су школарине, донације, средства за финансирање научноистраживачког и стручног рада, пројекти и уговори у вези реализације наставе, истраживања и консултантских услуга, накнаде за друге услуге и други извори у складу са законом.

Факултет обезбеђује студентима коришћење савремене опреме која је потребна за научноистраживачки рад, што документује листом опреме са одговарајућим карактеристикама (Табела 10.1.).

Факултет поседује 14.997 библиотечких јединица и приступ Академској мрежи Србије и базама података: КоБСОН, СОБИВ.СР, НаРДуС, Phaidra-Е-тезе Универзитета, Networked Digital Library of Theses and Dissertations, Open Access Theses and Dissertations, DART – Europe E-theses Portal, британски EthoS – ElectronicTheses on line service , AgEcon – Research in Agricultural and Applied Economics) и регистрима академских репозиторијума са отвореним приступом (нпр. DOAR) (Прилог 10.3.).

За извођење студијског програма обезбеђен је одговарајући простор за извођење наставе и одговарајући лабораторијски простор неопходан за експериментални рад (Табела 10.2.).

Настава на Факултету, ради бољег коришћења простора и опреме се одвија у две смене. Студентима докторских студија је обезбеђен простор за извођење наставе од 6,14 m² бруто површине простора по студенту (бруто површина обухвата амфитеатар, слушаонице, вежбаонице и лабораторије). На Факултету је 2015. године уведена бежична локална рачунарска мрежа (WLAN).

Факултет је обезбедио одговарајућа огледна добра склапањем Уговора о коришћењу земљишта (додаци 1 и 2 уз Табелу 10.2) са институцијама у непосредном окружењу Факултета, чиме је створена могућност да се на површини од 58 хектара реализује квалитетно обављање научно-истраживачког рада.

Табеле за стандард 10:

[Табела 10.1.](#) Листа опреме која се користи у научноистраживачком раду.

[Табела 10.2.](#) Простор за извођење наставе на докторским, студијама и одговарајући лабораторијски простор неопходан за експериментални рад.

Прилози за стандард 10:

[Прилог 10.1.](#) - План и буџет предвиђен за реализацију научноистраживачког рада.

[Прилог 10.2.](#) - Уговори о сарадњи са са другим високошколским установама и акредитованим институтима и међународним организацијама.

[Прилог 10.3.](#) - Прилог о доступним базама података и [библиотечким ресурсима](#).

Напомена:

Треба доставити у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то: [Стандард 9](#). Простор и опрема ([Табела 9.1 – 9.3](#) и [Прилог 9.1 – 9.2](#)).

Стандард 11: Контрола квалитета

За студијски програм докторских студија високошколска установа редовно и систематично спроводи контролу квалитета путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Опис (највише 100 речи):

Агрономски факултет у Чачку чврсто је опредељен да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета курикулума, наставе, резултата научноистраживачког рада проистеклих из докторских дисертација, наставника, ментора и ефикасности докторских студија.

Факултет је својим актима обезбедио праћење квалитета докторских дисертација (*Правилник о докторским студијама и стицању звања доктора наука на Агрономском факултету у Чачку*) и спречавање плагијаризма (*Кодекс о академском интегритету и професионалној етици на Агрономском факултету у Чачку*).

Контрола квалитета студијског програма се спроводи редовно и систематично кроз поступак самовредновања. Комисија за обезбеђење квалитета обавља непосредни увид у све области рада, и утврђује ниво достигнутог стандарда квалитета, који су прописани у процедурама Система квалитета Агрономског факултета у Чачку. У контроли квалитета услова рада, Агрономски факултет је обезбедио активну улогу студената.

Табеле за стандард 11:

[Табела 11.1.](#) Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет,...).

[Табела 11.2.](#) Листа одбора за квалитет – ако постоји.

Прилози за стандард 11:

[Прилог 11.1.](#) Извештај о резултатима самовредновања високошколске установе.

[Прилог 11.2.](#) Извештај о резултатима самовредновања датог студијског програма докторских студија.

[Прилог 11.3.](#) Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета.

[Прилог 11.4.](#) Правилник о уџбеницима.

[Прилог 11.5.](#) Извод из Статута установе којим регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).

Стандард 12: Јавност у раду

Високошколска установа обезбеђује јавну доступност студијског програма и докторске дисертације као завршног рада докторских студија.

Опис (највише 100 речи):**Упутства за примену стандарда 12:**

Агрономски факултет је обезбедио на својој интернет страници (www.afc.kg.ac.rs) дигитални репозиторијум у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација, заједно са извештајем комисије за оцену дисертације, подацима о ментору и саставу комисије и подацима о научним радовима кандидата чије је објављивање било предуслов за одбрану.

Факултет је на интернет страници (www.afc.kg.ac.rs) објавио листу ментора, заједно са подацима о њиховој компетентности и претходним менторствима.

Прилози за стандард 12:

[Прилог 12.1.](#) -Дигитални репозиторијум - сајт установе.

[Прилог 12.2.](#) - Подаци о менторима - сајт установе.

Додатни стандарди за студијске програме који се изводе на светском језику, за заједничке студијске програме, за ИМТ програме, за студије на даљину и за студије у јединицама без својства правног лица ван седишта установе

Стандард 13. Студије на светском језику

Високошколска установа може организовати студијски програм на светском језику за сваку област и свако образовно-научно поље и образовно-уметничко поље ако поседује људске и материјалне ресурсе који омогућају да се наставни садржај може остварити у складу са стандардима.

Опис (највише 300 речи, при чему се мора навести да ли се студијски програм акредитује и на српском и светском језику- навести који или само на светском језику-навести који.)

Агрономски факултет у Чачку Универзитета у Крагујевцу није предвидео студије на светском језику за студијски програм ДАС Агрономија (180 ЕСПБ).
Настава на студијском програму ДАС Агрономија (180 ЕСПБ) изводи се на српском језику.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Стандард 14. Заједнички студијски програм

Под заједничким студијским програмом (ЗС-програм) подразумева се студијски програм за стицање свих облика заједничких диплома који организују и изводе више високошколских установа са статусом правног лица. Заједнички студијски програми воде стицању заједничке дипломе, двоструке (две) дипломе, или једне дипломе коју издаје установа одређена међусобним споразумом установа учесница.

Опис (највише 300 речи)

Агрономски факултет у Чачку Универзитета у Крагујевцу није предвидео извођење заједничких студијских програма за студијски програм ДАС Агрономија (180 ЕСПБ).

Показатељи и прилози за стандард 14:

Стандард 15. ИМТ (интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни) студијски програм

Под ИМТ студијским програмима подразумевају се интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни студијски програми који обухватају материју из две или више области из истог или различитих поља.

ИМТ студијски програми се могу организовати у оквиру студија сва три нивоа и обе врсте високог образовања.

Опис (највише 300 речи)

Агрономски факултет у Чачку Универзитета у Крагујевцу није предвидео извођење интердисциплинарног, мултидисциплинарног и трансдисциплинарног студијског програма (ИМТ) за студијски програм ДАС Агрономија (180 ЕСПБ).

Табеле и Прилози за стандард 15: